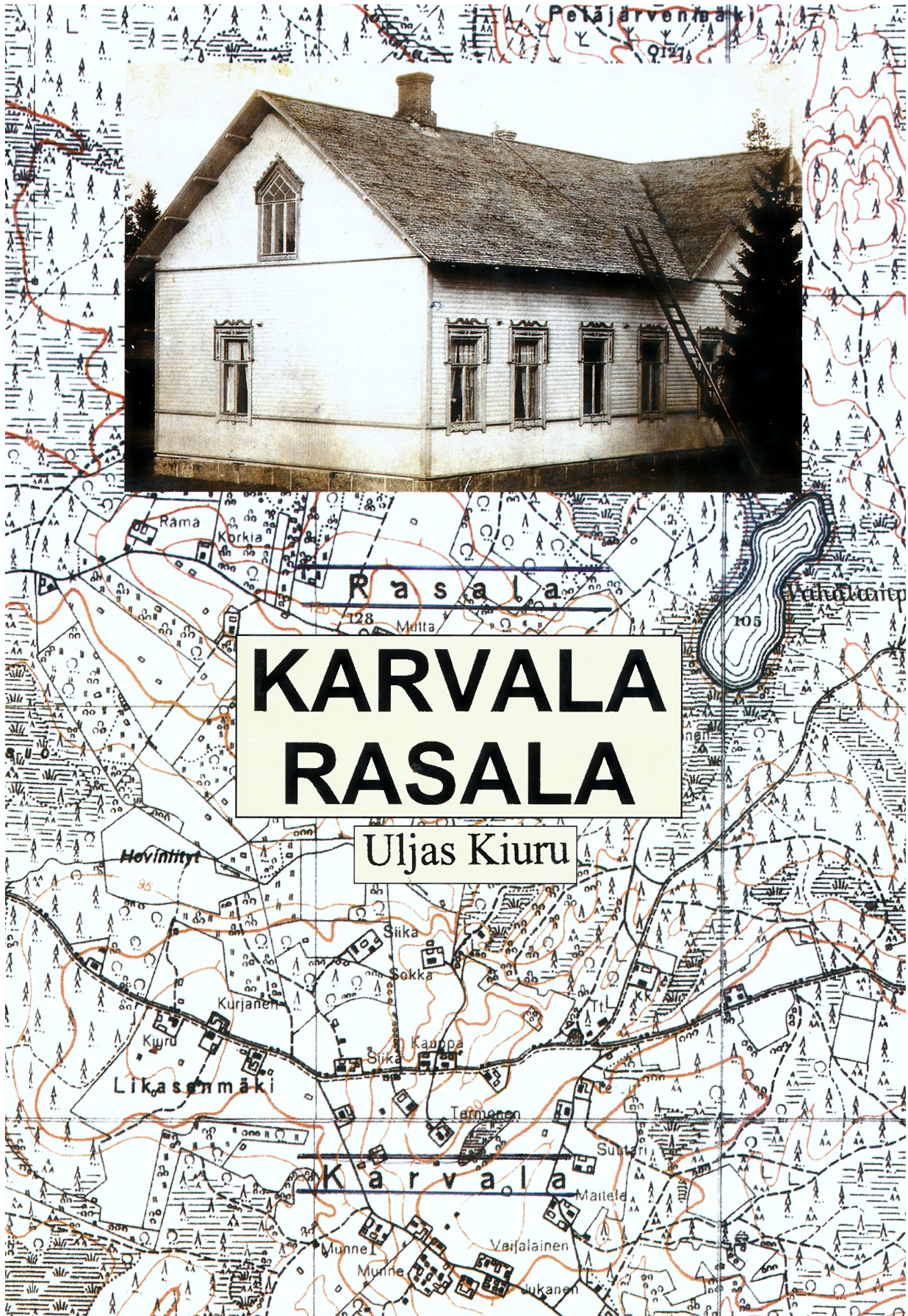

Uljas Kiuru

Karvala ja Rasala

[Helsinki] : [Kivennapa-säätiö], 2004

Lupa julkaisuun saatu puhelimitse.

Vaurain talo oli Termosen...

* Se on kylän korkeimmalla mäellä sijaitseva Jöran Pettersson Termosen (alunperin Termanen) talo, komea asumus umpihoineen ja sivurakennuksineen. Talossa asuvat Jöran vaimonsa Marian kanssa ja veli Ericus sekä vävy Johan Jöransson Munne Ikolasta kotoisin (1712-1772) vaimonsa Walborin kanssa., myös tytär Catharina läksiäin Johan Michelsson Weijalaisen kanssa talossa...

* Termosissa kulkija saa kesäksi rengin paikan ruokaa ja asuntoa vastaan. Asuminen kesäaikaan ei olekaan ongelma. Löytyy talin ja navetan ylisiä, aittoihinkin sopii. Tuvan nurkat ja saunat ovat jo läksiäimien miehittämiä, kuten kulkija kesän mittaan tulee huomaamaan...

* Eipä siinä sitten muuta kuin töitä paiskomaan. Niitä riittääkin monenlaisia kevään, kesän ja syksyn mittaan:

- on kaskenpolttoa , kylvötöitä, heinänniittoa ja elokuussa jo viljapellolle menoa ja sitten riihenpuintia....

Carvala olikin iso kylä...

* Kesän mittaan kulkija tulee huomaamaan että kylä ei olekaan niin hiljainen ja pieni kuin alussa näytti...

* Asukkaita on Bengtilässä.....31
Termosessa.....15
Antilaisessa.... 4
Tirttusessa..... 6
Hennisessä..... 4
ja läksiäimiä.....10 (vapaita, yksinäisiä
työntekijöitä...)

* Yhteensä kylässä on asukkaita 70.

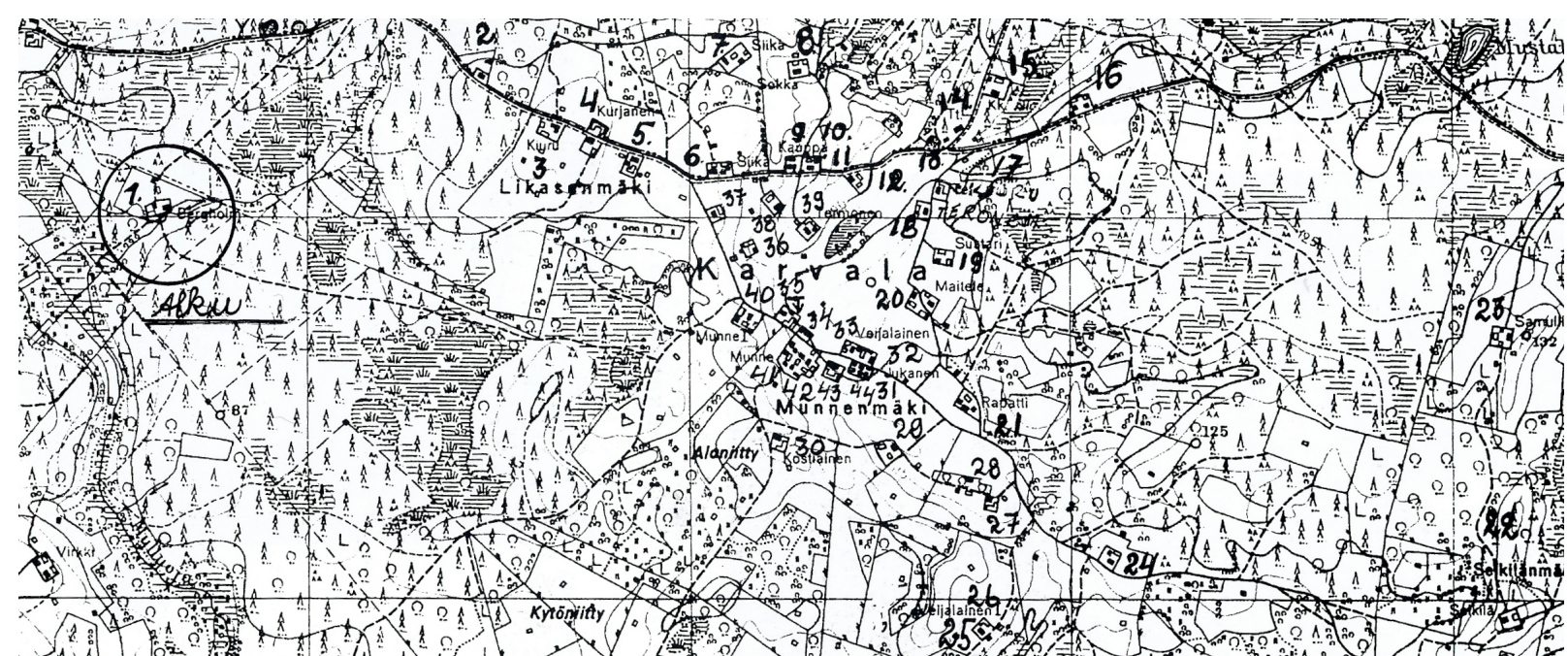
* Kulkija tykästyy kylän elämään ja kyläläisiin. Eräs sinisilmäinen, vaaleakutrinen tyttö on erityisestiruvennut miellyttämään. Ja kun tulee syksy ja kulkijan pitäisi jatkaa matkaansa Pietariin, alkaa tuntua siltä, että voisihan sitä pysähtyä pitemmäksi aikaa Maria Jacobintyttären luokse ja jäädä vävyksi siihen kylän suurimpaan taloon Bengtilään...

Maria Kiuru ja kulkija vihittiin 1759...

* Lokakuun 7. päivä keisarinna Elisabeth (1709-62), Pietari Suuren tytär, vahvistaa testamentin, jolla kenraalisotamarsalkka, senaattori ja kreivi Peter Ivanovits Shuvalov ja hänen puolisonsa, kreivitär Marfa Jekorovna saavat Kivennavan ylimarsalkka Dmitri Andrejevits Shepeleviltä velkasaatavistaan...

Mutta joulukuun viidentenä päivänä 1759 vihkii kappalainen Henrik Pachalen Kivinebbin kirkossa avioliittoon Maria Jacobin tytär K i u r u n ja kulkija Sigfrid Ericsson Tolosen Ahjerfeldtä...

* Maria ja Sigfrid saivat seitsemän lasta. Maria kuoli 12.01.

KARVALAN TALOT:

1. Anders Bergholm
2. Juho Veijalainen
3. Likasiin-Juosila
K i u r u t
4. Johannes Kurjonen
5. Esa Kurjoset
6. Paavo Siika
7. Juho Siika
8. Johannes Sokka
9. Karvalan kauppa
10. Laatikaiset
11. Vihtori Termonen
12. Toivo Termonen
13. Räättälin Katri
14. Työväentalo
15. Kansakoulu
16. Mikko Kiuru
17. Kiurujen talo
18. Mikko Teronen
19. Hilma Kiuru
20. Aleksanteri Maidell
21. Rapattila
22. Mikko Kouhia
23. Samulila
24. Jalmari Veijalainen
25. Ida Veijalainen
26. Katri Veijalainen
27. Antti Veijalainen
- Mikko ja Johannes
28. Pekko Veijalainen
29. Hioppila
30. Simon-Helena
31. Jukaset
32. Saku-Tommi
33. Riitta Veijalainen
34. Munne-Ieva
35. Pietarjoukkulaiset
36. Muoni-Jussi
37. Kostiaisten elot
Anni Kostiainen
38. Kostiainen; alku
39. Juhana Termonen
40. Mikkola
41. Sakarjoukkulaiset
42. Matti Kiuru
43. Esa Kiuru
44. Antti Pimiä

9. Karvalaan tuli kauppa 1907

* Karvalan myymälä avattiin vuoden 1907 alkupuolella. Se suljettiin jo seuraavana vuonna ja avattiin uudelleen 1909. Myymälä toimi tässä kiinteistössä vuoteen 1927 saakka, jolloin se muutti Ville ja Jussi Virolaiselta vapautuneeseen kauppataloon. Kuva on vuodelta 1942, jolloin kiinteistö oli jo muutettu asuintaloksi ja sen omisti Vihtori Termonen. Hänen vanhin lapsensa Eero Termonen ja polkupyörä sotapolulla...

3. Karvala

Myymälä avattiin	v. 1907
-suljettiin	v. 1908
-avattiin uudelleen	v. 1909
-Paavo Termosen huoneisto	
-Ville ja Jussi Virolaisen kauppatalo	
<u>Myymälänhoitajat:</u>	
Emil Motturi	
Ville Saarikivi	1910-luvulla
Antti Hirvi	1920-luvulla
Jalmari Pokkinen	1920-luvulla
Edvard Huttunen	1930-luvulla
Juho Tunttunen	

* Kivennavan Polviselässä 1894 syntynyt Antti H i r v i toimi Karvalassa myymälänhoitajana 1920 - luvulla...

* Hänet nimettiin koko Kannaksen Osuusliikkeen toimitusjohtajaksi vuosiksi 1941 - 1948...

Naapurin Pentti kertoo kaupasta...

* Pentti T e r m o n e n (synt. 1920), asui lähellä kauppaa ja muistaa tarkkana nuorukaisena kaikki K a r v a l a n talot ja tapahtumat hyvin.

* Hän kertoo näin:

*** " Tämä Karvalan ainoa kyläkauppa oli noin 40 metrin päässä kodistani, samalla puolella tietä, Lintulasta tultaessa tien vasemmalla puolella.

Kaupan luota erkani aidatut kujaset Juhana Termoselle etelään ja sieltä edelleen jalkapolkuna Kylämäelle ja Munnenmäelle. Toinen sivutie johti kaupan nurkalta Eemeli Laatikaisen pikumökin vierestä Jussi Sokaan talolle ja sieltä edelleen jalkapolkuna R a s a l a n kylään...

Siinä sijainti: * Kivennapa kylästä kylään kirjassa, sivu 66, kartassa talo numero 9.

Kaksikerroksinen, vaaleaksi maalattu kauppatalo oli alkuaan veljekset V i r o l a i s e n rakennuttama, heidän kauppatalokseen. He, Ville ja Jussi, myivät talon Kannaksen Osuusliikkeelle ja ostivat itselleen talon Terijoki - Joutsenkä - tienhaarasta L i n t u l a s t a , perustivat siihen kaupan.. Siinä oli myös kestikievari ja tsainoi samassa talossa...

Vaikka 1 9 3 9 Karvalassa oli vain yksi kauppa, niin aikaisemmin Karvalan Osuuskauppa toimi toisena kauppana Virolaisten kaupan aikana meidän perintötalossamme. Isoisällä, Pännä-Paavolla oli silloin kolme taloa. Samassa talossa Iivari K o u h i a piti sekatavarakauppaa, mutta se ei menestynyt. Samaan taloonme V i k i l ä n (Vihtori Termonen) väki muuttimme viimeksi.

Kauppa toimi työnantajanaakin...

* Osuuskauppa liittyi perheeseemme myös työnantajana, sillä isäni toimi hevosellaan tavarankuljettajana tuodessaan kauppaan tavaroita Terijoen pääliikkeen varastosta. Sinnehän oli matkaa yhteen suuntaan 18 km.

Syksyisin kauppa osti mm. puolukoita, joita kyläläiset poimivat satoja kiloja. Olihan siellä runsaat marjamaat....Hyvää hankettahan se oli sekin...

* TUTUT KAUPANHOITAJAT:

* Viimeiset kaksi kaupanhoitajaa olivat minulle tutuimmat:

EDVARD HUTTUNEN ja
JUHO TUNTTUNEN

* Eeli ja Edvard H u t t u n e n olivat hyviä perhetuttujamme. Edvard oli mainio joulupukki matkiessaan porsaansa vikinää lahjaksista lahjoja jakaessaan. Hyvin miellyttävä pariskunta. Lapsia ei heillä ollut. Perheen koira nukkui yöllä samassa sängyssä ja rouva sai siitä astman.....

* VIIMEINEN KARVALAN KAUPANHOITAJA OLI JUHO TUNTTUNEN *
 =====

* Juho Tunttunen oli venäläissyntyinen ja kreikkalaiskatolinen. Hänen aikaisempi sukunimensä oli TUNTJEV. Hän oli hyvin lipeäkielinen mies, poltti tupakkaa, ja natsoja oli siellä ja täällä. Lasketteli joskus hurjia juttuja kun sille päälle sattui !

* Rouva Eevi Tunttunen oli puolalaissukuinen ja ihan mukava ihminen. Perheessä oli kolme poikaa Leo, Jussi ja Frans sekä yksi tyttö Mari. Kaikki olivat kovia puhumaan ja ääni kuului pihalta kauas...

* Tunttunen ei oikein saanut kauppaa kannattamaan, ehkä 1930-luvun pula-ajatkin vaikuttivat siihen. Mekin Vikilän pojat omalta osaltamme " verotimme " kauppaa. Työntelimme Eeroveljen rakentamassa laatikkoautossa kaupan poikia vuorotellen ja pojat toivat meille varastosta keksiä, korppuja ja limonaadia silloin kun kauppias oli kaupan puolella... Meillehän se oli hyvää hanketta kun itsellä ei ollut varaa ostaa...

*** TERMOSEN EERO HEITTI KEIHÄÄLLÄ KAUPAN SEINÄÄN ***
 =====

* Eero teki kerran puusta keihään ja heitti pihalla. Se meni-kin niin kauaksi, että kopsahti kaupan seinään. Sieltä kuului jotain helinää. Tunttunen tuli ulos ja sanoi: " Lasihyllly kaatui ja tuli kauhea vahinko...!" Eeron äiti otti jo rahakukkaron ja lähti kaupalle päin. Tunttunen tuli ulos ja sanoi;

" Ei sieltä särkynyt kuin yksi lasi, kun se ei mennyt kaupaksi niin olkoon...." - Se oli sillä selvä.....

Tämä puolihihmeä kuva on ainoa, jossa on näkyvissä hieman kaupan seinää...

Muita kuvia ei kaupasta ole säilynyt..

Vihtori Termosen talo oli lähellä kauppaa ja hän kuvautti sen hetken perheensä vuonna 1934.

Vas. Hugo, sitten " keihäänheittäjä " Eero, isä Vihtori, takana tytär Maire, edessä Pentti, äiti Helena sylissään Teuvo...

Termonen oli Karvalan rekisteri-tila Karvala I'

*** T E R M O S T E N S U K U T A R I N A A 1 5 0 0 - L U V U L T A S A A K K A . . .
=====

I..... PAULI Termanen.....syntynyt noin 1578 - 1583
* puolisoa ei tunneta.

II..... OLAVI PAULINPOIKA..... syntynyt noin 1598-1603
* puoliso tunnistamatta.

III... HEIKKI OLAVINPOIKA..... syntynyt noin 1650-1660

IV..... SAMULI HEIKINPOIKA..... syntynyt noin 1650-1660
* puoliso MARIA

V..... PEKKA SAMULINPOIKA..... syntynyt 1680-k.1754
* puoliso MARIA MATINTYTÄR.....syntynyt 1689-k.1745

VI..... YRJÖ PEKANPOIKA.....syntynyt 1709-k.1762
* puoliso MARIA MATINTYTÄR KOPRA syntynyt 1728-k.1800
Hän oli II vaimo
I puoliso oli KAISA OLLINTYTÄR..syntynyt 1705-k.1743

VII.. PEKKA YRJÖNPOIKA.....syntynyt 1754-k.1806
* puoliso SAARA JUHONTYTÄR PIMIÄ syntynyt 1759-k.1804

VIII.. EERIKKI PEKANPOIKA.....syntynyt 1782-k.1829
* puoliso VALPURI SVENSINT.SUUTARI -"- 1781-k.1854

IX.. JUHO EERIKINPOIKA.....syntynyt 1801-k.1879
* puoliso KATRI MATINT.SUIKKANEN - " - 1806-k.1857

X..... EERIKKI JUHONPOIKA..... syntynyt 1824-k.1891
* puoliso RISTIINA TUOMAANT.SOKKA -"- 1838-k.1915

XI... PAAVO EERIKINPOIKA..... syntynyt 1868-k.1917
* puoliso KATRI MATINTYTÄR KAKKO -"- 1870-k.1926

** Vihitty 7.12. 1 8 9 0 KIVENNAPA

** Lapset:

* ANTTI 1891 * MARIA 1893 * VIHTORI 1895 * Mikko 1896
* SELMA 1897 * EEMIL 1899 * VILJAM 1901 * IDA 1903 *
TOIVO ARMAS 1904 * TOIVO 1907 * HELMI 1910 * ARVI 1914

XII. VIHTORI PAAVONPOIKA.....syntynyt 1895-k.1975
* puoliso HELENA MIKONT. ALHANEN.. -"- 1896-k.1977

Lapset:

XIII. * EERO 1917 * MAIRE 1919 * PENTTI 1920 * HUGO 1922 *
UNTO 1924 * TEUVO 1933 * SEIJA 1934 * TUURE 1941

Termosten tarinat

Djermoi = Jeremias...

*** SUKUNIMENÄ T E R M O N E N JOHTUU KREIKANUSKOISESTA PYHI-
MYKSEN NIMESTÄ D J E R M O I E L I J E R E M I A S

+++++
oo
* Kivennapa Karvala T e r m o s e n m ä k i ***

- * Karvalan korkein mäki, josta 1930-luvulla näkyi Suomenlahti.
- * Tila ja talo, jossa monen sukupolven aikana on asunut Termosia.
- * Isojaossa 1895 sai tila nimen KARVALA 1¹
- * Tämän vanhan Termosen talon lisäksi oli kylässä ennen isoja-
koa vain kaksi Termosen taloa, tämä mäellä sijaitseva ja
Juhana Termonen, eli Jompottila...
- * KARVALA 1¹

* Omistajana 1895 Eerik Juhananpoika Termonen.
Hänellä oli kolme poikaa Esa
Paavo ja
Tuomas Termonen

- * Pojat jakoivat tilan, mikä oli ennen ollut suuruudeltaan
56 hehtaaria vuonna 1914 kolmeen osaan.
- * Kotitalo jäi Tuomas Termoselle, osuus 28 hehtaaria...
- * Tuomas Eerikinpoika Termosen pojat eivät eläneet vanhoiksi
ja Tuomas MYikin tilaosuutensa Paavolle 1920..

Paavo Termonen oli Pännä-Paavo...

- * Paavo Termonen oli etevä mies, osasi lukea ja kirjoittaa...
- * Laati testamentit ja pöytäkirjat, ajoi kansakoulun perusta-
mista Karvalaan...

- * Häntä kutsuttiinkin PÄNNÄ-PAAVOKSI (pännä=kynä)
 - o Paavon elinkaari 1868 - 1917
 - o Vaimo Katri Kakko 1870 - 1926

- * Paavolle ja hänen Katri vaimolleen syntyi 12 lasta
- * Paavo rakensi sitten talonsa Termosenmäen Lintulanpuolei-
seen päähän, osteli lisämaita niin, että tilustensa määrä
ylitti 50 hehtaaria.

* PAAVON ja KATRIN lapset: Antti 1891*Maria 1893*Vihtori
1895*Mikko 1896*Selma 1897*Emil 1899*Viljam 1901*Ida 1903*Toivo
Armas 1904*Toivo 1907*Helmi Taimi 1910*Arvi 1914 *

SIIS: 8 poikaa ja 4 tyttöä ***

11. Vihtori ja Helena Termosen...

* Tämä talo oli Pännä-Paavon pojan Vihtori Termosen talo alue-
luovutushetkellä 1939. Hänen vaimonsa, Helena, oli Rasalan Alha-
sia, entisen suurtilan tyttäriä...

o VIHTORI PAAVONPOIKA TERMONEN...vaimo HELENA MIKONTYTÄR ALHANEN
11.01.1895 -24.06.1875 01.05.1896-16.05.1977

Heidän lapsensa:

* Eero Ilmari..... 01.02.1917
* Maire Mirjam.... 29.11.1919
* Pentti Kalervo.. 26.12.1920
* Hugo Viktor..... 14.12.1922
* Unto Gunnar..... 21.07.1924
* Teuvo Kalevi.... 12.03.1933
* Seija Inkeri.... 01.11.1934
* Tuure Tapani.... 17.12.1941

* Vihtori Termosen taloryhmä kevätkaudella 1943. Maa jäätynä
vesi ei päässyt heti läpi. Sota-aikana tämä oli lomakul-
jetusten parkkipaikkana.

Pentti Termosen kertoo isästään...

* - Isä Vihtori oli ahkera ja osaava mies. Ja hyvä työntekijä. Hänessä oli paljon Pänn-Paavaa. Melkein työ kuin työ sopi hänelle. Metsätöistä isäni usein leivän meille hankki. Outoa ei hänelle ollut eläinten teurastus, maanviljelys, kenkien korjaus, suksien teko, työvälineiden kunnostus... Oli kätevä käsistään. Teki kirvesvarret, pokasahan päät, haravat, viikatteen varret, aidat, sukset lepästä. Vuoli puukollakin molemmin käsin.....

* Isäni oli varysmiehenä ensimmäisessä kutsunnassa vapaussodan jälkeen. Astui palvelukseen 11.07.1918 ja vapautui 15.10.1919. Palveli 1v. 3kk. 4 pv. Oli korpraali. Häntä pyydettiin jää-

mään kantahenkilökuntaan, mutta äitini (tietämättä missä asutaan) tyrmäsi ajatuksen. Hän luuli jäävänsä Eero-pojan kanssa asumaan erossa...

* Isän ostettuaan kotitilastaan sisarosuuksia ,alkoi taloutemme vähitellen kohentua.Sähköäkin oli jo tulossa Polviselässä asti....."valoa raukoille rajoille....."

*Äiti Helena oli Mikko Alhasen tytär
Rasalasta...*

* Äiti Helena oli ison talon vanhin lapsi.Joutui kovaan työhön jo nuorena A l h a s e n talossa.Isä,Mikko,oli kuollut ja Mikon vaimo,Helena,äitini äiti,rahtasi maatalon tuotteita Pietariin, niin,että äitini joutui paljon olemaan talon vanhimpana...

* Äiti luotti,kuten Rasalan mummokin Jumalan johdatukseen kaikessa.Olivat uskossaan vahvoja.Sitä oppia neuvottiin meille lapsille jo pienenä ollessamme.Uskon,että jotain jäi mieleenkin,siemeneksi jokaiselle...Äitini oli rehellinen ja avulias, hyvä äiti...

* Aina hän jaksoi raataa yhteisen elämämme hyväksi,vaikka ei ollut kovin terve olemukseltaan.Suunnitteli talouden pitkälti eteenpäin ja oli säästäväinen tarvittaessa.Itse asiassa hän oli perheen johtava hahmo.Häntä harmitti mm.kovasti isän kova pelihimo.Siihen aikaan kylämme miehet pelasivat paljon korttia lepikoissa ja ladoissa.Joskus saattoivat leipärahat mennä pelin tiimellyksessä...

** PAPPI PAAVO K I U R U KIRJOITTAÄÄIDIN ISÄSTÄ MIKOSTA:

* Äidin isä oli Mikko A l h a n e n Rasalasta...

* Näin kertoo pappi Paavo K i u r u kirjassaan Kannaksen kanssa:

" Mikko oli usein mietiskellyt uskonasioitakin. Olipa löytänyt virsikirjastakin mielivirtensäkin,jonka sanoma oli käynyt yksiin hänen omien ajatustensa kanssa:

- En tahdo Jumalasta mä koskaan luopua.
En tiestään oikeasta mä tahdo poiketa...-

Virsi oli hänelle ohjenuoranaan elämässään. Samalla hänelle oli kypsynyt ajatus,että hän oli Jumalan erityisessä suojeluksessa ja varjeluksessa.Hänen ei tarvitsisi tehdä mitään itsensä puolustamiseksi,sillä Jumala kantaisi hänestä huolen... Jos joku tahtoisi hänelle jotakin pahaa,se ihminen joutuisi itse kokemaan Jumalan koston..."

* Isältään,Mikko Alhaselta,lie Pentti Termosen äiti Helena ammentanut oman uskonsa...

***VIHTORI TERMOSEN SUKUKUNTAA ON SELOSTETTU MYÖS KOHDASSA
PENTTI TERMOSEN MUISTOLLE,sivu 70

* Vihtori Termosen taloryhmä kevätkaudella 1943. Maa jäätyi vesi ei päässyt heti läpi. Sota-aikana tämä oli lomakuljetusten parkkipaikkana.

Paavo ja Katri Termosen lapset, miniät, vävyt ja toinen sukupolvi Katri,,o.s.Kakon kuoleman aikoihin 1926.

Takana vasemmalta Viljami, Toivo edessään nuorin veli Arvi,

vävy
Antti Kiuru,
istuu vai-
monsa Paa-
vontytär
Maria, sylis-
sä tytär
Sirkka, taka-
na miniä
Amalia ja
hänen mie-
hensä Emil
Termonen,
Helena o.s.

Alhanen ja
mies
Vihtori
Termonen
sylissä Unto.

Istumassa vas. Pentti Termonen, Irja Kiuru, Eero ja Hugo Termonen, Maire Termonen, Elma Kiuru

Vihtori
ja
Helena
Termosen
vanhim-
mat
lapset.

Eero, Hugo, Maire ja Pentti...

VALTAISAT VALONHEITTIMET VALAISIVAT MUMMOLAN TAIVAAN

..... RAJA RAILONA AUKEAA _ EDESSÄ AASIA ITÄ.....
TAKANA LÄNTTÄ JA EUROOPPA -
VARJELEN VARTIJA SITÄ.....

* Nämä runon sanat tulevat hyvin usein mieleen kun muistelen nuoruusaikaani Kivennavan K a r v a l a s s a...

* Kun lukee pitäjän historiaa, voi todeta, mitä ovat rajan kirot, monet kerrat tuli vainolainen hävittäen kylät lähes maantasalle. Olisi liian pitkä tarina ruveta kertaamaan tätä varsin kolkkoa historian kulkua tämän enempää, vaan hyppään asiassa eteenpäin aina Talvisodan aattovuosille asti...

* Rajakylät alkoivat hiljalleen vapaussodan ja 30-luvun alkupuolella olleiden pulavuosien jälkeen vaurastua ja elämä oli kaikin puolin suhteellisen hyvällä mallilla.

* Rajantakainen naapuri kuitenkin ilmoitti olemassaolostaan, pitämällä tykistön harjoituksia niin, että ikkunalasit tärisivät ja savua tuli koko kesän ajan suon ilmeisesti syttyessä palamaan rajan takana. Harjoituksia oli myös merellä ilmavoimien kanssa. Mahtavat valonheittimet valaisivat mummolan mäen, että lukemaan olisi pystynyt ja laskuvarjojen varassa laskeutuvat raketit näyttivät tähdiltä, jotka putoaisivat alas...

* Kesällä 1939 ilmestyi rajan läheisyyteen ilmeisesti panssarivaunuun ankkuroitu tähytyspallo, josta " toverit " kiikaroivat mitä Suomen puolella touhutaan, olihan täällä käynnissä linnoitustyöt vapaaehtoisten toimesta...

* Päiväkirjani mukaan kolme venäläistä lentokonetta teki rajaloukkauksen Suomen puolelle 9.6.1939. Naiset ja lapset evakuoitiin rajakylästä seuraavana päivänä. Samoin vanhukset.. Koska olin juuri käynyt rippikoulun en lähtenyt karkuun, vaan jäin isän ja kahden veljeni kanssa linnoitustöihin. Panssariesteitä kaivettiin ensin J o u t s e l ä n kylässä, välillä puitiin L i n t u l a n nunnaluostarin viljat ja jatkettiin montun kaivamista T a h o s l a m m i n maastossa...

Venäläisten lentokoneet kävivät vakoilemassa töitämme lähes joka päivä, jopa yhdeksän koneen voimalla. Huumoriakin kuitenkin

kin oli sillä kun kerran kone ilmeisesti valokuvasi töitämme, joku kaveri huusi:

" hei, tuolla se lentää ! "

jolloin toinen kaveri melkein kuiskaten sanoi

" olkaa helkkarissa hiljaa, jos vaikka saataisiin se elävältä ! "

* Marraskuun lopussa olin isäni kanssa lomalla Joroisissa, jossa äiti ja nuoremmat lapset olivat evakkona. Paluumatkalla jäimme yöksi Viipuriin, jossa meillä oli sukulaisia... Aamulla 30.11.-39 kun olimme lähdössä jatkamaan matkaa K i v e n n a v a l l e tuli ilmahälytys ja melkein heti viholliskoneet ilmestyivät Viipurin ylle pudottaen pomminsa kaupunkiin, jolloin yhdeksän henkilöä kuoli ja muutamia taloja paloi. Pikapuoliin pojat jakoivat sähkösanomia, joissa kerrottiin, että Kivennapaa, Terijokea ja Vammelsuuta oli pommitettu raskaalla tykistöllä.

SOTA OLI ALKANUT !

* Siviileillä ei ollut enää pääsyä Kannakselle, joten palasimme takaisin Joroisiin. Tammikuussa 1940 menin vapaaehtoisena jälleen linnoitustöihin Kannakselle Räisälän pitäjän Tienristin kylään.

* Muistelijana Hugo Termonen

* Nuori sotilas

HUGO TERMONEN

IKÄ:

17 vuotta

3 kuukautta

4 päivää

Kuva otettu Riihimäellä
13.11.1941

Vihtori ja Helena olivat uurastajia...

* Isänne Vihtori oli ahkera mies. Hänessä oli paljon Pännä-Paavaa. Vihtorille sopi työ kuin työ:

- Hän oli metsätyömies, teurastaja, maanviljelijä, suutari, suksien tekijä, työvälineiden kunnostaja...

Pyydettiinpä häntä hyvin suoritettuna korpraalina jäämään vakinaisen palveluksen jälkeen kapitulanttina Suomen armeijaan...

Vihtori ei kuitenkaan pestautunut sotaväkeen, vaan lähti moninaisiin tehtäviin Kivennavan Karvalaan, kotikyläänsä....

Kuljetti tavaraa Terijoelta Karvalan myymälään hevosella...

* Äitinne Helena oli kotoisin naapurikylästä Rasalasta, syntyisin ison talon vanhin lapsi...

Hän oli hyvin ahkera ihminen - rehellinen ja avulias. Äitinne oli uskossaan vahva, luotti kaikessa Jumalan apuun. Hän teki kaikkensa perheensä hyväksi...

* Leipoi vielä pullaa, kun osa Karvalan asukkaita oli palannut kotitanhuvilleen, alkoi Kannaksen suurhyökkäys 1944...

* Sotilas ryntäsi sisään:

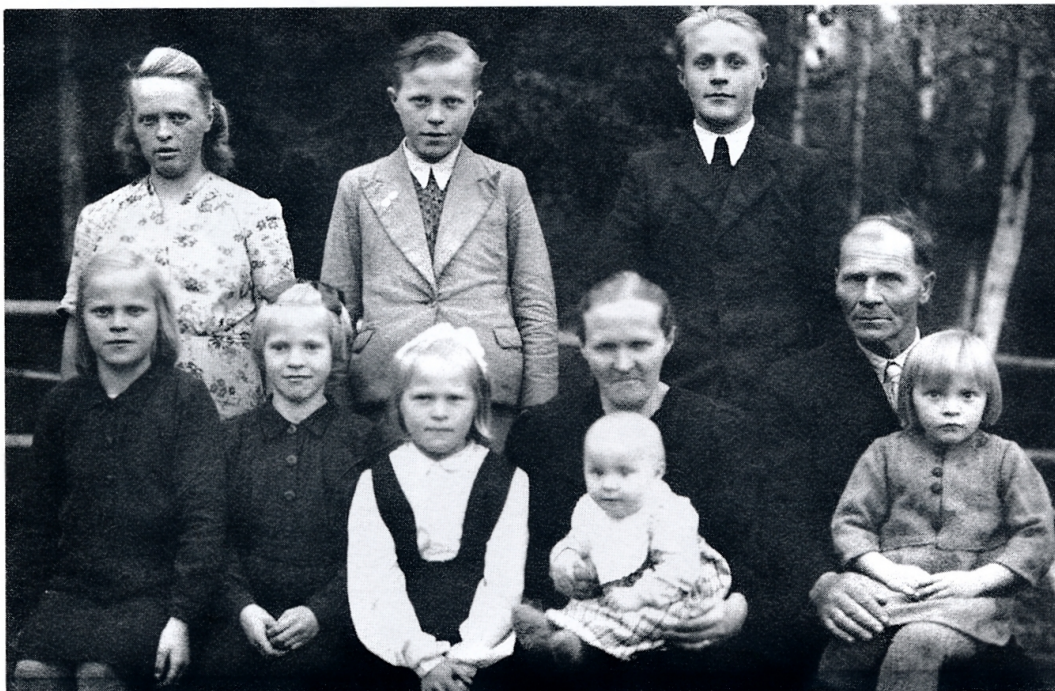
" Heti autoon, se odottaa pihalla ! "

* Äiti Helenalle, Teuvolle ja Seijalle tuli niin kiire lähtö että mitään ei ehditty ottaa mukaan ja äiti Helena pääsi pesemään pullataikinaiset kätensäkin vasta Kämärän asemalla

*** KARJALAINEN SANOO : "LAPSET OVAT HERRAN LAHJOJA ! " ***

=====

*Paavo Termosella oli 12 lasta, Vihtori ja Helena Termosella 8, Vihtorin veljellä Emilillä ja hänen Amaliallaan myös 8 lasta, Vanhimmat lapset kävivät Karvalan kansakoulua. Emil oli syntynyt 1899. Lapsista Albert, keskellä, oli tunnettu sukututkija, tutki Floridat ja Petroskoit....

EMIL
TERMONEN
JA HÄNEN
AMALIANSA
SEKÄ
KAIKKI
KAHDEKSAN
LASTA

" Nyt metsä kirkkoni olla saa, voi täällä palvella
Jumalaa, nyt urkuni kauniit soikaa,kauniit soikaa....!"

Tietäjä Seppänen ennusti asioita...

* Jo aikaisemmin, Karjalassa ollessamme, ennusti Karvalassa pojille " tietäjä-Seppänen"poikien ollessa vielä pieniä näin:

" Pentistä tulee sotilas ja Hugosta tulee kauppias....! "

Ja näin myös tapahtui.

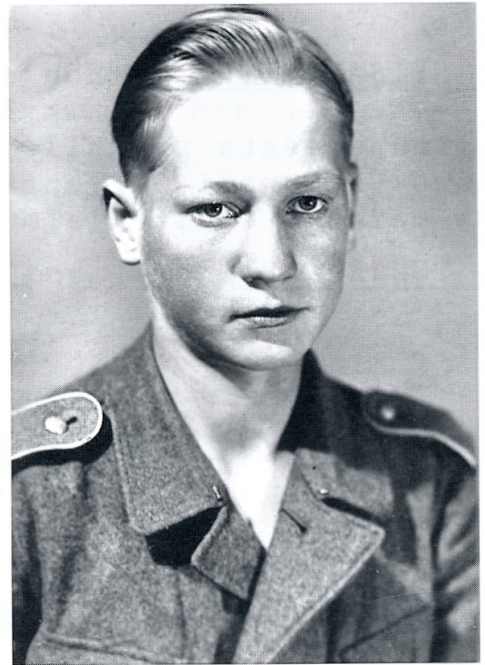
* Entisiä Galkinan metsän paimenpoikia Karvalan-Siesjärven maisemista.Tällä kertaa Kivennavan kuuluissa Kihuissa Kangasalla 26.7.1998 .Oik.Eero Termomen (s.1917),Pentti Termomen (1920),Urho Töllinen (1919),Mikko Veijalainen (1917),Uljas Kiuru (1927)

o HUGO VIKTOR: Oli Hugollakin kirjallisia lahjoja.Hän kirjoitti tähänkin teokseen aiheesta Valtaiset valonheittimet valaisivat mummolan taivaan...Kun Hugo muisteli nuoruusaikaansa Kivennavan Karvalan kylässä, tulivat hänelle usein mieleen runoilijan sanat: " Raja railona aukeaa - edessä Asia,itä, takana länttä ja Eurooppaa, varjelen vartija sitä..."

Talvisodan vapaaehtoisesta linnoitustyömiehestä alkoi myös Hugo Viktorin useita vuosia kestänyt sotataival....

* Kivennavan Karvalan Termosen mummolan mäki oli kyläaukean korkein.Sieltä näkyi aikoinaan kirkkaalla ilmalla hyvin Suomenlahden perukka , Kronstadtin saari, entinen kivennapalaisten ulkonniitty. Sitä kutsuttiin silloin Retusaareksi... Sieltä näkyivät myös Pietarin esikaupungin kirkontornit. Ja mahtavat Pietarin kaupungin valot heijastuivat yli puolen taivaan. Nämä Hugon puhumat valonheittäjien valot lähetettiin Kronstadtin saarelta....

o UNTO GUNNAR. Hän oli nuoruudessaan myös urheilija. Yleisurheili ja hiihti kilpailuissa pokaaleja palkintokaappiinsa. Kalasteli syöteillä haukeja Vahalamista. Ehti saada sotilaspassiinsa merkinnät kuuluisilta taistelupaikoilta; Ilomantsi, Möhkö... Unto on uskollisesti ja vakaasti kulkenut äitinsä Helenan viitoitamaa ristintietä Lammin Mommilasta saamallaan siirtolaistilalla, sitä raivaten ja rakentaen.

Unto Termonen

Unto kuokkii peltoa
siirtolaistilalla
Kordelinin Mommi-
lassa.

o TEUVO KALEVI. Ehti yletä omalla urallaan Helsingin liikennelaitoksessa pomoksi. Hän on tullut koko Suomessa tunnetuksi omalla harrastusalallaan. On aikaansaanut teoksia ja erittäin mahtavat ja hyvin järjestetyt kokoelmat eri alojen tuhansista ja taas tuhansista arvokkaista postikorteista. Viisi oli veljestä Karvalassa syntyneitä Termosia. Tunnettu kirjailija Iso-Keisari, eli Ernst Lampen, joka vieraili myös kotikylässämme Karvalassa kirjoitti aikoinaan monisäkeistöisen runomuistelman, jossa hän mm. muistelee:

" Jos olette kuulleet
Pohjolan poikia,
niitä nuoria ja komeita.
On niitä miehiä Karjalas
Kivennavan pitäjän Karvalas
....."

o SEIJA INKERI. Hän ehti syntyä ja elää muutaman vuoden kotikylässämme Karvalassa. Hän lähti tästä sisarusparvesta pitkälle opintielle; ylioppilas ja akateeminen arvo (ekonomi). Tehtäviissään ja kielitaitoisena henkilönä on kulkenut maita ja maailman meriä...

o TUURE TAPANIN vei tapaturma jo nuorena Taivahan tarhaan,,,

*Pentin elonlangassa oli kulta-
jyväsia...o*

* Hiekka Pentti Kalervo Termosen tiimalasissa on nyt valunut tyhjiin,,,

Pentti Kalervon tiimalasin hiekka sisälsi elämänsä aikana monta arvokasta kultajyvää; monta arvokasta muistoa ja aikaansaannosta...

Hänellä oli jo lapsuudesta saakka arvokas kyky seurata elämää ja kaikkea sitä mitä ympärillä tapahtui.

Isoisänsä aikaansaamassa koulussa hän oli luokkansa paras.

* 3.10.1937 ripillä ehtoollispöydässä alttarilla hän lauloi muiden ripilläolijoiden kanssa virttä:

" Kun kaikki vaarat vaivat päällein käy...."

Se virsilaulu kuului kauas koko laajan Kivennavan kirkonseudun alueen

* Tuli ankarat sotavuodet: Pentti ehti olla mukana linnoittajana Talvisodassa, taistelijana- niin Jatko-kuin Lapinkin sodassa. Palveli kuuluisan kenraalin " Kylmä-Kallen " eli kenraali Kalle Heiskasen komentojoukoissa....

* Tietäjä Seppäsen lapsuusaikainen toteamus - tuosta Pentti-pojasta tulee sotilas, toteutui ! Hänestä tuli ammattisotilas, kohoten aina teknikkokapteeniksi saakka...

Pentin pitämiä oppitunteja kävi kuuntelemassa itse legendaarinen Äyräpään, Vuosalmen ja Kivennavan Siiranmäen komentaja jalkaväenkenraali Adolf Ehrnroothkin. Pentti oli myös kirjeenvaihdossa kenraali Ehrnroothin kanssa....

Pentti Termosella oli erinomaisen hyvä muisti.

Hän on kirjoittanut elämänsä tapahtumista satoja sivuja. Hänen tekstejään on paljon Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistoissa. Hän on voittanut palkintoja kirjoituskilpailuista, moniaisia muistoja ja muistelmia Karjalan, Kivennavan ja Karvalan maisemista....

* Jossain vaiheessa 1940-luvun loppupuolella kohtasivat toisensa karjalaispoika Pentti ja hämäläistytty Eila Orvokki Ruohonen, syntyisin Somerolta

1949 he sanoivat toisilleen: TAHDON!

Näin tuli 19-vuotiaasta Eila Orvokista rouva Termonen.

Me olimme ja olemme hyviä perhetuttuja.

* Me kävimme säännöllisesti laajan Termosen suvun kanssa koti-Karjalassa kesäisin vuodesta 1992 lähtien...

Ensimmäisen matkan muistona kirjoitti Pentti matkamuistoihinsa muunmuassa seuraavat säkeet:

Mitä tarkoitti sanana uusi kuosi,
sen katkerasti näytti viime vuosi.(1992)

Kadonnut oli kotikylä kuin tuhka tuuleen.
Niin kuin lentänyt ois avaruuteen.

Ei talon taloa, ei aitan aittaa,
ei pääskysellekään räystääspesän paikkaa.

Tuntemattomiks oli myllätty maat ja mannut,
työtä hirveää ken tekemään oli pannut?

Ei kertoa voi sitä tunteen paloa,
mi mielen täytti - hävitetty kylästä 45 taloa.

Kadonnut on paratiisi lapsuuden,
sitä koskaan takaisin saane en....

[illegible]

*Tällä hetkellä, juuri tässä tilaisuudessa, kuvittelisin Pentin sanovan juuri nyt:

- OI KIITOS SÄ LUOJANI ARMOLLINEN JOKA HETKESTÄ JONKA MÄ ELIN

* Pentin vaimo Eila Orvokki (1929),pojat oikealta Kari (1949),Pertti (1950),Juha 1964)

* Kuva Pentin hautajaistilaisuudesta 21.1.2001.

Maire Termonen, Valde Lemmetty ja Meeri.
Mutta mitä kaloja Siesjärveltä...?..

Aamukahvilla

Siesjärven rannalla

*Kun kesä oli kauneimmillaan
Taivas pilvetön yllämme on.
Nuo elämäni parhaimmat
hetket eivät unhoitu milloin-
kaan*

Maire Termonen
Matti mononen

* Maire Termonen on kirjoittanut tähän: " Aamukahvilla Siesjärven rannalla 1939. Kun kesä oli kauneimmillaan. Taivas pilvetön yllämme on. Nuo elämäni parhaimmat hetket eivät unhoitu milloinkaan..."

*** SIESJÄRVELLÄ KÄVI KARVALAN JA RASALAN VÄKI UIMASSA.
MATKAA OLI 3-4 KILOMETRÄ. KUVAUSPÄIVÄ 7.8.1938

* Takana vasemmalta: Viljo Maidell, Pentti Termonen, Väinö Sopenen, Viljo Siika, Toivo Termonen, Uno Veijalainen, Urho Töllinen...

* Istumassa vasemmalta: Antti Veijalainen (täysmies), Tenho Siika, Hugo Termonen, Leo Siika, - , - , Sulo Kurjonen, Raimo Munne, Keijo Jukanen takanaan Unto Termonen.

* Mikko Veijalainen, Sakulan Mikko, meni aina puku ja ravatti päällä SIESJÄRVELLE, seuranaan sisarensa Martta ja Irma Veijalainen

12. Toivo ja Hilda Termosen... 6

* Tämä talo oli ikäänkuin Karvalan perusyksikkö koska sen rekisterinumero oli

KARVALA 1¹

Eli Karvala yksityis. Rekisteri annettiin kuitenkin 1895 ja asutustahan kylässä on ollut jo paljon, paljon sitten.

* Sen tiedämme kuitenkin, että tälle paikalle muutti Ahjärven sukukodista Lipolan kautta Petteri T e r m a n e n 1730.

* Paavo Termosen, Pännä-Paavon aikana talo kukoisti. Paavo oli ahkera, tietorikas, uskovainen mies. Ahkera oli hänen vaimonsakin Katri. Pani puutarhan kukoistamaan. Suuren suuret olivat teuraskarjan verellä "ruokitut" valtaisan suuret omenapuut.

* Paavon kuoltua, kukaan veljeksistä ei olisi tahtonut ryhtyä isännöimään taloa, se alkoi vähitellen rappeutua.

Toivo Termosen

31.5.1907 - 9.6.1970 Tampere

Hilda o.s. Kiuru

7.4.1909 - 19.3.1983 Tampere

Isännäksi tuli kuitenkin Paavo Termosen 12-lapsisen katraan kymmenes vesa

TOIVO TERMENEN

Hän haki vaimokseen naapurista Hilda Kiurun.

* Toivon syntymävuosi oli 1907, ja vaimonsa Hildan 1909...

* Sehän oli silloin vielä venäläisvallanaikaa vaikka ei liene juuri vaikuttanut ennen Stalinin vainoja ihmisten eloihin mitenkään.

* Termosille syntyivät pojat; Veijo ja Pertti ennen Talvisotaa Karvalassa.

Kun Toivo otti irtaimiston haltuunsa, olivat ulkorakennukset jo lähes sortuneet: ei suuressa navettarakennuksessaakaan ollut enää entistä puista kattoa, sauna oli sortunut...

Pieni tallitila oli missä Termoset pitivät lampaita, muuta karjaa ei ollut.....

Asuinrakennus oli kunnossa ja suuri omenatarha.....

Ja vahva hirsinen aitta.....

* EERO TERMOSEN MUISTINVARAINEN (onnistunut) PIIRROS
TERMOSEN TALOSTA.....

* Rno 1. Karvala

* Viimeisin omistaja 1939 Toivo Termonen

Kylän pojan Pentti Termosen kertomus...

* PENTTI TERMENEN
KARVALASTA

* Pentti Termosen oli syntynyt 1 9 2 0, joten hän muisti hyvin tapahtumia Karvalasta.....

* Sanasta sanaan toistetaan nyt tässä Pentin muisteloita syntymäkylästään K a r v a l a s t a...

" Karvalan työväentalo sijaitsi Hiirelä - Vanhakylä - Kylämäki - teiden risteyksessä Vanhaankylään johtavan tien vasemmalla puolella. Työväentalosta vähän eteenpäin tien toisella puolella sijaitsi vuonna 1900 pystytetty kansakoulu.....

Työväentalo sai paljon negatiivista kuuluisuutta vuonna 1 9 2 6 kesäjuhlista. Silloin naisjutuista syntynyt tappelu vaati kolmen miehen hengen. Yleensä kesäjuhlissa tapettiin - vain 1-2 miestä -, mutta näissä kolme !

Se oli aikaa, jota hämärästi muistan...

Kun vähitellen tappelijoista toiset olivat haudoissa ja toiset raudoissa, laantui tappeluinto. Omana aikanamme, 1930-luvulla ei juuri enää tapeltu, yritettiin opetella työväentalossa tanssin alkeita - tehdä jäljet lattiaan, kuten sanonta kuului, jos rohkeni lattialle mennä. Tosin sekin aika jäi kohdaltamme perin lyhyeksi kun:

- kun idän herrat tulivat tanssimaan ripaskaa
meidänkin kylään..... -

*** TYÖVÄENTALON TIIMOILLA OLI PALJON TOIMINTAA ***

Oli urheilua ja henkistä kulttuuria...

Kesäjuhlissa pidettiin urheilukilpailuja; moniotteluita, pyöräilyä, murtomaa- ja maantiejuoksua. Maantiejuoksulenkki lähti työväentalolta K i u r u n talon kohdalta Tammiselkään päin - sieltä kääntyi Kylämäelle ja K u r j o s e n mäen alapuolelle Lintula-Karvala tielle ja T e r m o s e n mäen kautta työväentalolle. Muistan, että isäni, Vihtori Termosen, voitti murtomajuoksun. Hyvin kova nimi oli L a t t u n e n - niminen mies, en kyllä muista mistä päin hän oli kotoisin. Ja ainakin kerran maantielenkin voitti hyvin selvästi -Juosilan Jussi - , eli Johannes K i u r u, Karvalan Kylämäeltä.

Teitten risteyksessä suoritettiin moniottelulajeja; työnnettiin kuulaa ja hypättiin pituutta. Siinä oli pehmeää lentohiekkaa, johon hypättiin. Heitettiin työväentalon pihalla kiekkoa. Se oli se vanha hellenistinen, litteä kiekko, metal-

linen, jota heitettiin Ateenassakin vuonna 1906 ja Werner Järvinen voitti kultamitalin....

Usein nämä moniottelut voitti Toivo Kiuru, vahva mies, ja yhdistyksen puheenjohtaja... Muistan vielä kun isälläni Vihtorilla oli hopeiset kellonperät palkintona maantiejuoksuista...

"Häät, häät, sano Käköne..."

Kulttuuriakin harrastettiin. Vietettiin ohjelmallisia iltamia. Marttojen illanviettoja ja kursseja, häitä, opintokerhoja, syntymäpäiviä, kihlajaisia. Voitiin muutenkin kokoontua - talo oli sellainen kyläläisiä yhdistävä tekijä; voitiin vaikka iltasella mennä vaikka piirileikkejä...

Tavallisissa iltamissa kävivät soittamassa sen hetken tunnetut kivennavalaiset haitarinsoittajat Jalmari Järvinen Konnunkylästä, Armas Termosen Hiirelänstä ja tunnetuin Toivo Käkönen Polviselältä. Hänestä jäi mieleen sellainen sanontata kuin:

- Häät, häät, sano Käköne..... -

--Soi se talvellakin haitari..

Vas. Toivo Käkönen...

Kesk. Pentti Termosen kertoman mukaan "Vahva mies, moniottelujen voittaja ja yhdistyksen puheenjohtaja Toivo Kiuru...."
Lie omat häät 1926.....

Oik. Armas Termosen

* Elikkä monta hyvääkii asjaa jäi mielee Karvala työväestöstä ja sen tapahtumista siihen aikaan...

* Nykyään paikka on kasvillisuuden puolesta täysin umpeutunut eikä taida olla kuin yksi nurkkakivi muistuttamassa entisestä hyvin monivaiheisesta yhteisöstä...

.....Näin muisteli Pentti Termosen aikoja entisiä....

15. Karvalan kansakoulu alkoi 1900

* K a r v a l a n kansakoulu alkoi Kivennavan kouluista ensimmäisten joukossa, vuosi oli 1900 tasan.
Kiitos kyläläisten edistysmielisyydestä.

* Heidän joukossaan T e r -
m o s e n suvun eräs pää-
mies

PAAVO TERMONEN

Häntä kutsuttiin Pännä-Paavoksi syystä, että hän oli sen ajan lahjakkuuksia ja osasi hyvin kirjoittaa.

* Hän toimi sihteerinä koulun myrskyisessä perustamiskokouksessa, vastustajat huutelivat:

" Mokokakin Pännä-Paavo,
kirjota vaa, mut kyl
viel itketkii...! "

* Paavon perintötilasta koulun tontti on lohkaistukin. Sen suuruus oli tasan yksi hehtaari; jokainen sivu 100 metriä. Maa-alue jäi Termosten maan keskelle

* Karvalan kansakoulu; koristeelliset ikkunat, vahva kivijalka

Rönkänsävelin Karvalan yhdistysväkeä 1924.
 Joko kansakoulun tai työväentalon pihalla ehkä samaan aikaan kuin sekakuorokuva. Tässä on kuitenkin aita enemmän näkyvissä.

Vas. Johannes Kiuru eli Juosilan Jussi, Benjam Mutta eli Muta-Benu, Frans Fabritius, opettajana Karvalassa 1924. Ville Virolainen kauppias Lintulasta ja Viljam Termonen, tässä eturivi.

Toinen rivi: Eino Munne, Olga Munne, Aili Kostiainen, Katari Antin vaimo Veijalainen, Aina Eskon vaimo Kiuru o.s. Hölttä, Sitten vasemmanpuoleisin Hilja Termonen, Hilja Lemmetty, valkoinen edusta, Hilja Karhu, Hilda Veijalainen-Lemmetty-Munne, Tyne Kiuru (Juosila), Aino Munne, Lyyli Kurjonen, riipus kaulassa, Hilja Munne, Arvo Mutta, Hilda Kostiainen, Tyne Rämö, myöh. Viljam Kiurun vaimo, Ida Alhanen, Anna Hölttä, Olga Kiuru (Kuusisto), Martha Mutta,

Takarivi: Eemeli Kostiainen, Toivo Kiuru, Johannes Munne, Viljam Kiuru, Esko Kiuru, _____, Jussi Kostiainen

Hättö-Mikko ja Helena...

* HELENA oli puuhakas emäntä. Uurasti töissään aamusta iltaan. Hoiti taloan ja lehmiään ja lampaitaan, teki Mikolle 7 lasta.

* HÄTTÖ-MIKKO sai nimen sen perusteella, että hättö-sana oli hänen ainoa kirosanansa...

" Hättöläinen jos mie laittaijan oikee, ni komiampha mie oon ko meijä pojat....", sanoi Mikko.

** Mikko oli pieni, kipsakka ukko, pituus 163 cm. Muiden kylän miesten kanssa uurasti rahdinteossa Galkinin metsässä muiden kylän miesten tavoin. Hevosiin nähden vähän huono onni, vanhoja, laihoja, monta kuoli....eräskin jäi Ahorannan jyrkässä mäessä Siesjärven jälle laskettaessa tukkuuormen alle ja piti lopettaa. Hevonen ei ehtinyt kuorman edellä karkuun...

* Mikko toimi samalla tehtailija Ilja Galkinin metsänvartijana. Kerran Mikko ilmoitti metsäpalosta tehtaalle, soitti Osuuskaupasta:

" Tää on vaht...!" - Mikä vaht, tehtaalta kysyttiin...

" No vaht, vaht,..." toisteli Mikko.

Selvisihän se vihdoinkin, että kysymyksessä oli metsävaht` Mikko Teronen Karvalasta. Palovahtipäivistä sai hyvän päivärahan, joten kannatti pientä palopesäkettä vahtia monta päivää...

* Mikko kuoli Anttolassa, evakkopaikassaan 1940-luvun lopulla.

* Helena asui Sylvin pojan Joukon kanssa Lammin Iso-Evon Jokivarren Hauskala-nimisessä torpassa. Jouko kävi kouluakin Iso-Evolla.

* Mannerheim kuoli tammikuussa 1951, siitä kerrottiin koulussakin.

* Jouko sanoi Helenalle: " Mannerheim on kuollut..."

* Helena tokaisi: " Jaa, jaa, en tuntent koko miestä..."

EINO TERONEN

- o 12.11.1912
- o Puoliso Sylvi Naulapää Kekrola, poika Toimi Eino, 27.2.1942

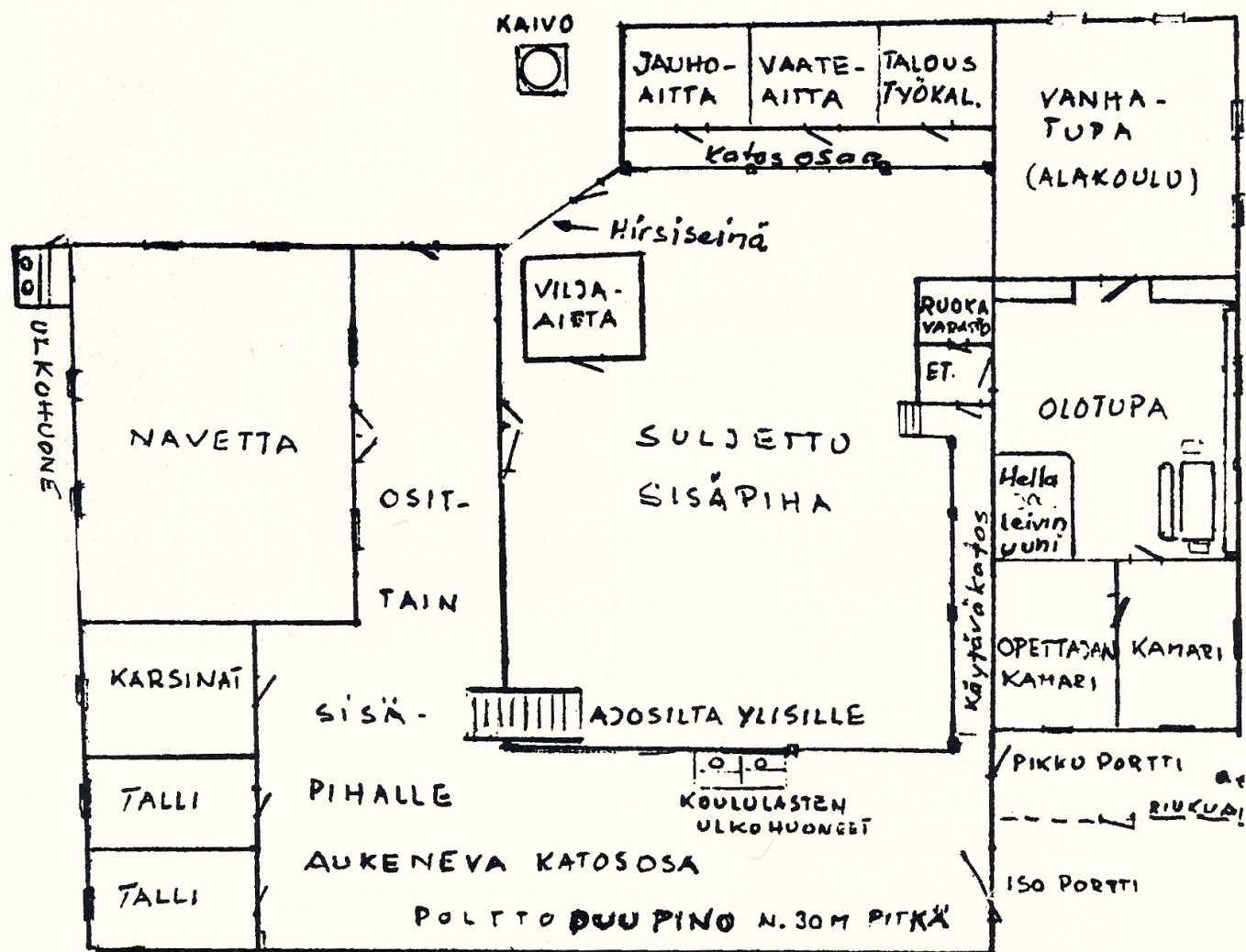

JOUKO TERONEN

- o 22.5.1940
- o Asuu Turussa
- o Poika Jarmo
- * Jouko Teronen on Sylvi Terosen poika

JUHANA TERMOSEN TALO
JA JA KOKO TALORAKENNUS-
RYHMÄ UMPIPIHOINEEN.

Piirros: Pentti Termonen

EERO TERMOSEN ENSIKÄYNTI KARVALASSA

* Ollaan Kurjosenmäellä (Likasiinmäki). Vuosi 1993. On aukiota ja tyhjää. Mäen alta oikealle kääntyy tie Munnenmäelle, eli Kylämäelle. Suoraan etuvasemmalle tullaan entiselle kaupalle, työväentalolle ja Karvalan kansakoululle. Missään ei ole mitään.....

Tästä alkaa Eeron K-tarina...

Kutsuipa Kiuru kirjeellä kerran kaikkia kauniisti kotikyläänsä kaipaavia käymään Kivennavan Karvalan kylässä. Kehoitti kesäkuussa kutakin kokoontumaan, ketä kutsu kiinnostaa. Kyllä kiinnosti koska kansaa kokoontui kovasti, kokonainen konkkaranka... Kookas, komea kulkupeli, kunnan kuski kuljettajana keräsi kaikki kaverit kulkureitiltä...

Kuljettiin Kannaksen kauniin kaupungin kautta, koloisia katuja köröteltiin, kurjassa kunnossa kaikki; kukapa kuntoon korjaisi? Kaikenlaista kamaa kaupataan, kenelle keho kelpaisi...? Kerjäävät kolikoita kaikkien kiusaksi...

Kotikylään kulkeminen kiinnosti kovasti kyllä. Kello käy. Kohta kotikunnaat kuvastuvat, kajahtavat Karvalan kankaat. Kurjosen kohdalla kuvataan kylää. Kuljetaan kamera kainalossa. Koitetaan kohdassa Kylämäen...

Kuitenkin; kuin kuollutta kylää kuljettaisiin, kuvattaisiin. Kodit kokonaan kadonneet, karjakujat kaikkienensa. Kenties kauaksi kuljetettu, kiskottu kivijalatkin...

Korkeaan kasaan kiikutettu;kysynpä kenen käskystä?
Kulpat, kuopat kaikki kaivot kovilla koneilla kaaputeltu.,
kaiveskeltu, kummutkin kumoon kukistettu...

Kerranhan kotikunnailla kilpailtiin, kedolla keihästä
kiskaistiin, kiekkoa,kuulaa kauaksi koitettiin...
Katsottiin kellosta kuka kovemmin kentällä kierrokset
kipittää...korkeushypyssä kotihaassa kilpailtiin...
Koppaan koottiin karpaloita,kotiin kaloja kannettiin...

Karvalan koulun kohdalla komeat kuuset kukoistaa..Kellari
kenties kummulla kunnossa, kovasti kiinni kuitenkin.
Kaipaus käy kun katselee koulun kovaa kohtaloa,
kaikkialla kasvaa koivikot kilpaa kuusten kanssa...

Kasvusto kohta kietoen, käärien kaiken kahlitsee,
kenenkään kunnostamatta, käsin korpeen koskematta.

Kylläpä kelpaa kiitokset kuuluttaa kanssakulkijoille kuinka
kivasti kävi Karvalassa käynti; Kuulumiset kuultiin,
kertomiset kerrottiin, kukin kantoi kortensa kekoon.
Kuljettiin kuin konsanaan Kivennavan kuuluissa Kihuissa
kaukaisuudessa kerran...

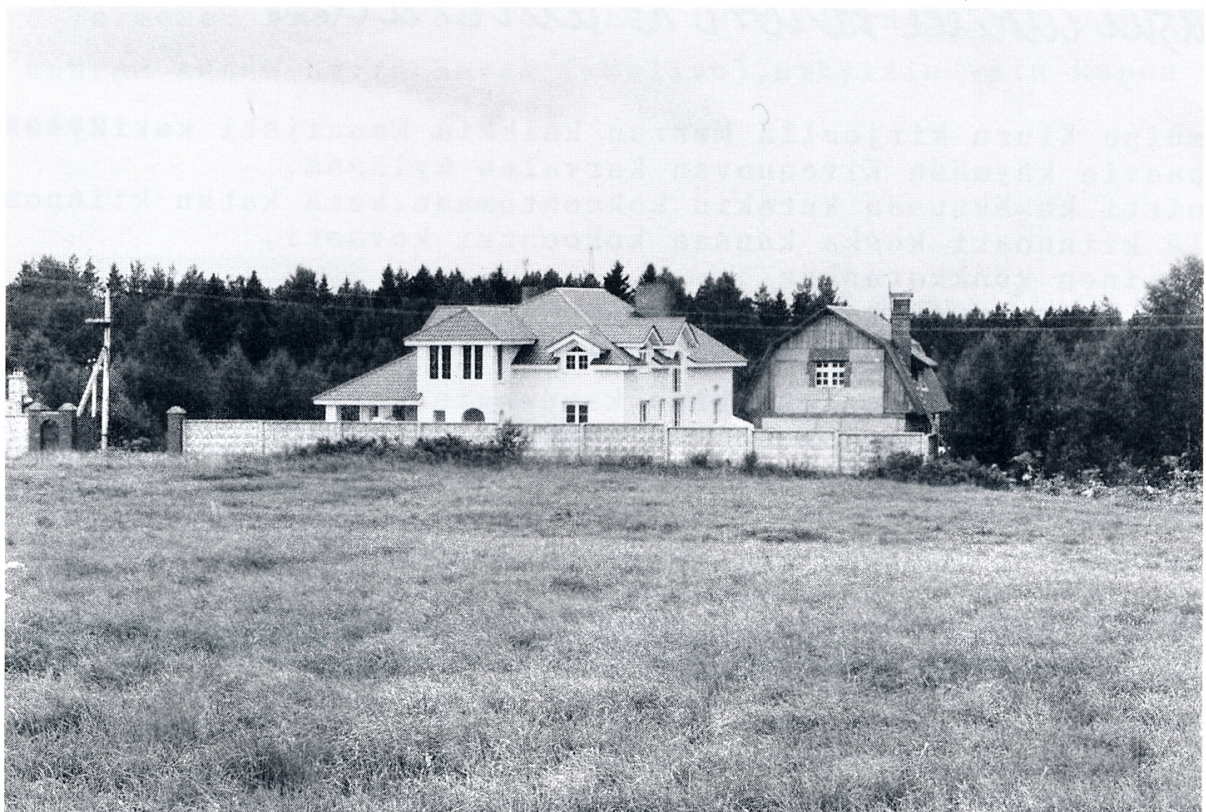
Kaikkia kavereita kaivaten !

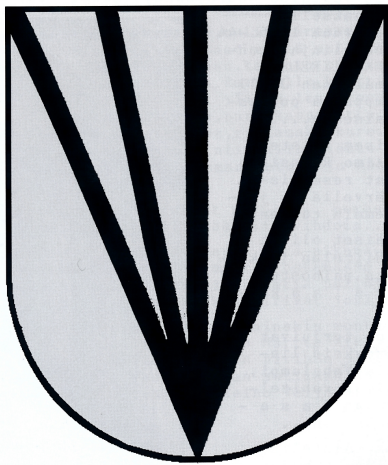
Eero Termonen Kivennavan Karvalassa 1917 syntynyt,

* EERO TERMONEN *

* 10 vuotta on kulunut Eero Termosen
matkasta.Nyt ovat tehneet Karvalaan
jo näin hienoja taloja Munnenmäelle
johtavan tien varteen...

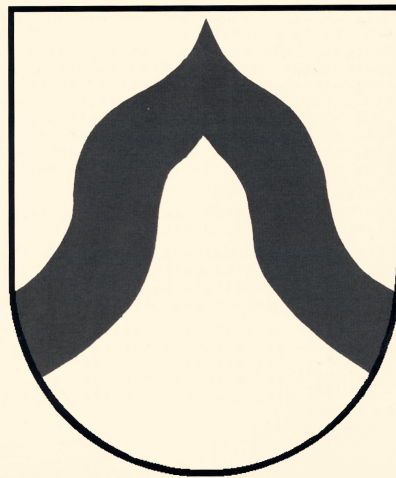

KARVALA

KULTAKENTÄSSÄ VIIDEN MUSTAN RIU'UN VIUHKA
 VAIKUTELMA VIITTAAN NIMEEN. KYLÄ OLI MYÖS KUULUISA
 ILTAMATAPPELUISTAAN, JOISSA KUOKKAVIERAAT NOSTIVAT
 " KARVATKIN PYSTYYN. "

HERALDIKKO MARTTI MIKKOLAISEN SUUNNITTELEMA KARVALAN
 VAAKUNA

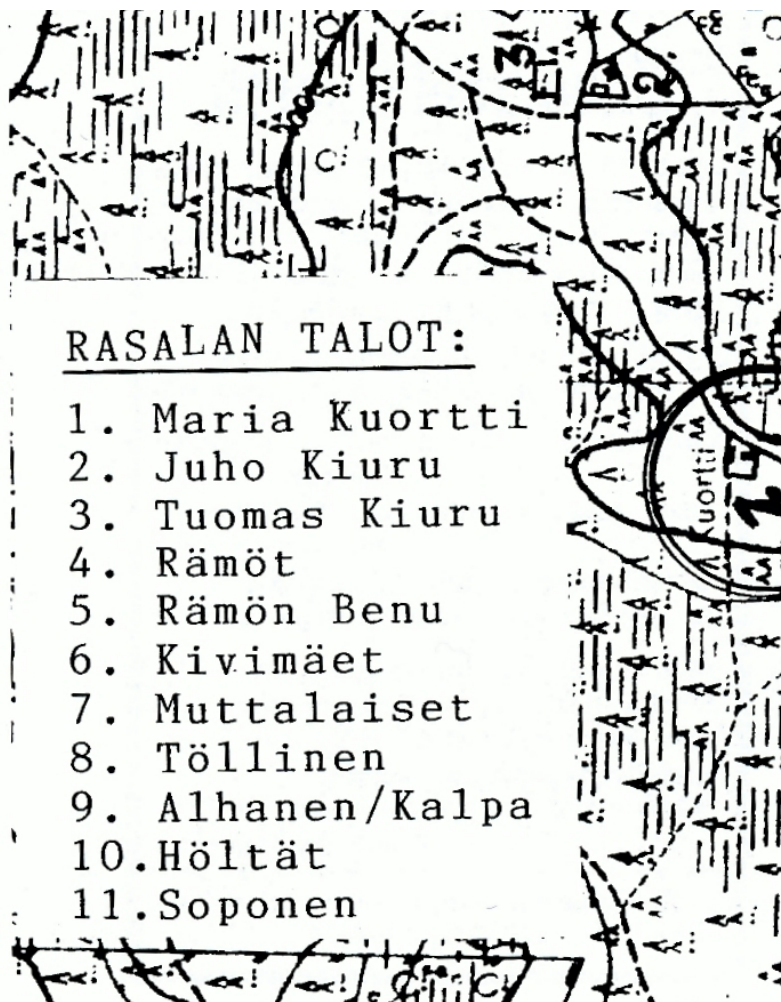
RASALA

HOPEAKILVESSÄ PUNAINEN AALTOKOROINEN POLVIORSI
 REUNOIHIN ULOTTUEN.

AIHE VIITTAAN KYLÄN SYRJÄISEEN SIJAINTIIN, JOEN
 MUTKAAN JA " PUNAISENAAN OLEVIIN PUOLUKKAMÄKIIN."

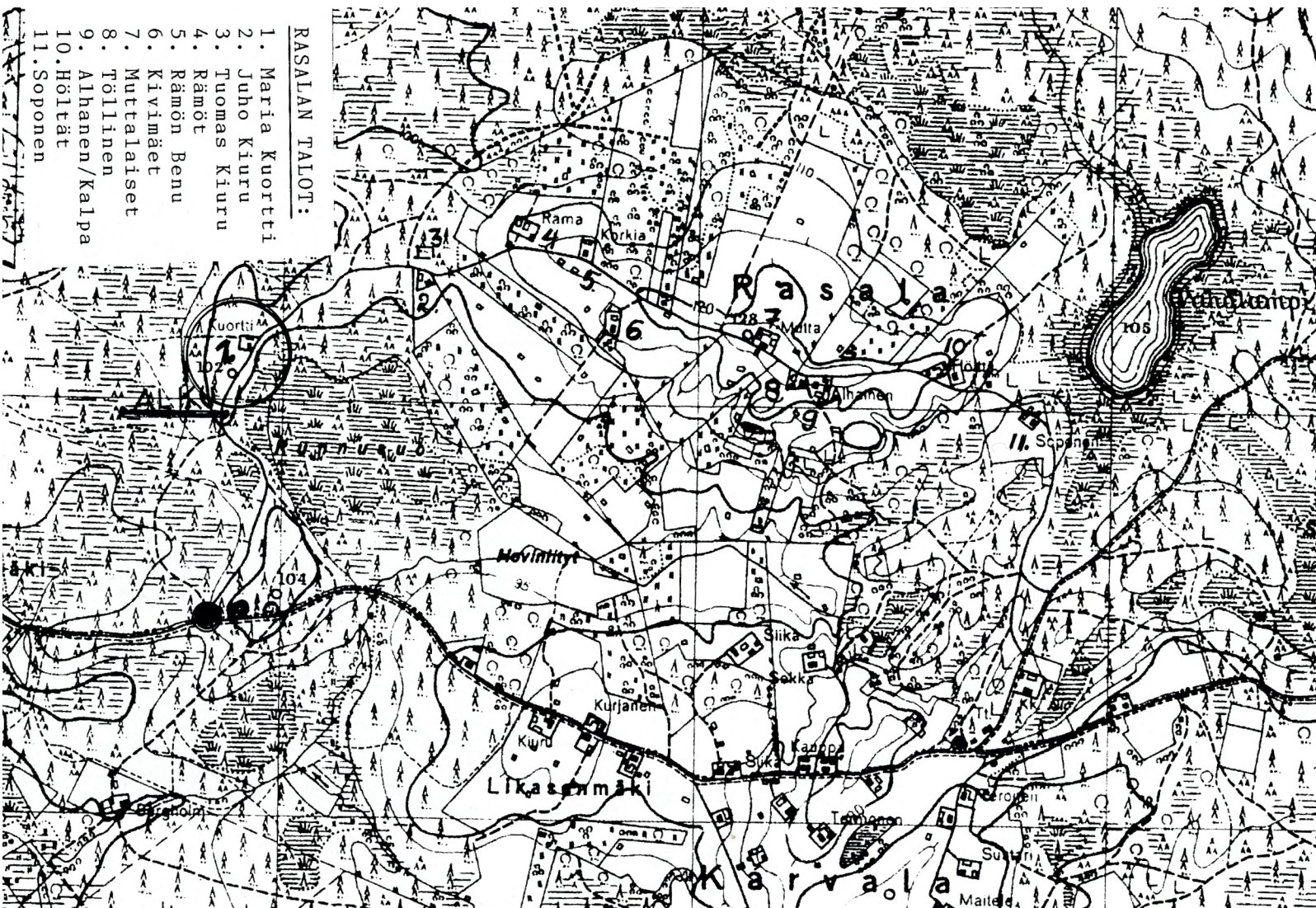
ooo

RASALAN VAAKUNAN ON SUUNNITTELLUT HERALDIKKO
 MARTTI MIKKOLAINEN; HÄNKIN ON KIVENNAVAN MIEHIÄ

RASALAN TALOT:

1. Maria Kuortti
2. Juho Kiuru
3. Tuomas Kiuru
4. Rämöt
5. Rämön Benu
6. Kivimäet
7. Muttalaiset
8. Töllinen
9. Alhainen/Kalpa
10. Höltät
11. Soponen

* 1911 *
RASALASSA

* Vasemmalta Helena Alhanen, Helena Veijalainen, Hetti Honkanen.
Pojat vas. Paavo Hölttä, Armas Mutta, Juho Mutta...

* Armeijan pukumuotia 1930. Kuvan takana lukee "Turkinsaaren
vanhat". Edessä vasemmalta 3. porukan johtaja, luutnantti
Inkinen. Arvo M u t t a keskirivissä, hieman oikealla, katsoo
oikealle, valkotukkainen...

* Alhasen talo, noin 60 hehtaaria oli Rasalan perustiloja Höltän ja Mutan lisäksi.

* 1900-luvulla tilan omisti Mikko Matinpoika Alhanen. Hänen kuoltuaan suurehkoa karjatilaa jäi hoitamaan leski Helena ja poika Johannes. Poika Johannes oli tilan viimeinen isäntä...

JOHANNES ALHANEN s.05.06.1898

o Puoliso vihitty 12.12.1926

AINA JUHONTYTÄR PAAVOLAINEN s.03.08.1901 Vuotta

Lapset:

KEIJO KALEVI.....01.05.1929

LAURI VEIKKO.....02.08.1934

AIRI INKERI.....26.12.1936

JAAKKO.....28.07.1938

* Johannes Alhanen ja vaimo
Aina kihlakello kaulassa.

*Airi ja Jaakko äitinsä entisen kotitalonsa pihalla Vuottaalla. Talo on pystyssä takana näkyvän rehevyyden keskellä ja siellä asutaan.

Vas. Jaakko Alhanen, venäläinen nykyasukki, Jaakon elämänkumppani Hannele ja Airi Alhanen, nyk. Tuomaala.

* ALHASSEN TILA oli 1930-luvulla Mikko Alhasen perikunnan tila

Mikko Alhanen ehti moneen;

MIKKO ALHANEN 05.11.1840 - 11.10.1903

1.avioliitto: Maria Hoppanian kanssa 14.12.1865

2.avioliitto: Maria Riikosen kanssa 07.01.1883

3.avioliitto: Helena Veijalainen 22.07.1894

* Mikolle kertyi lapsia yhteensä 1+4+4 yhteensä 9.

3.avioliitto,lapset:

- o Helena.....s.1896. Aviomies Vihtori Termonen Karvalasta
- o Johannes.....s.1898.Katso edellinen sivu !
- o Maria.....s.1900. Mies; Juho Nuutinen,Kekrola Lainoja
- o Ida.....s.1902.Mies Veikko Mannerkorpi

Keski-Helena oli uuttera nainen ...

* Mikon 3.vaimo Helena,o.s.Veijalainen oli syntynyt 1863. Mikko kuoli 1903,Helena oli silloin 40-vuotias,neljän pienen lapsen äiti,lapset 1, 3, 5 - ja 7 vuotta vanhoja. Lisäksi hänellä oli vauras maalaistalo karjoineen ja palvelijoi-
noineen hoidettavana. Karjallekin piti kantaa vesi ylämäkeen lähdekaivosta...

* Lisäksi Helena kuljetti maatilansa tuotteita kerran viikos-
sa Pietariin yli 20 vuotta. Oli siinä 4-pyörärattailla he-
vospelillä köröttelemistä kolmen peninkulman matkalla....

* Pietariin kelpasi melkein mikä maalaistavara tahansa kata-
janoksista ja tateista alkaen - puhumattakaan maitotalous-
tuotteista- Kaupankäynti rajan yli oli vilkasta,olihan
Pietari suurkaupunki jo silloin ja siellä oli kulutus suuri.

* Kerran Helenan tullessa Pietarista kotiin säikäyttivät venä-
läiset sotaharjoituksissa olevat sotilaat hänet. Venäjänkie-
lentaiteoisena Helena Alanen kuuli ja ymmärsi kun eräs soti-
las sanoi . - Ammutaanko tuolta ämmältä toinen silmä pois,
mitä se kahdella silmällä tekee !

Varmasti sotilaat pilailivat vaan vanhan ihmisen kustannuksella

*** A L H A N E N MENI MYYNTIIN ***

=====

* Helenan ainoan pojan,Johanneksen elämisen meno teki sen,
että tila meni myyntiin.

* Tilan osti roomalaiskatolinen pappi monsignor Adolf Carling
vuonna 1 9 3 6.Hän oli Terijoelta.Tilan hinta oli 50 000 mk.

* Sukunimi Carling suomennettiin nimeksi Kalpa

* Tilaa viljeli myös seppä Johan Juhonpoika Kalpa ja vaimo
Brita ja palvelijatar Maria Kalpa.

* Viimeksi tilalla asuivat Aino Kalpa ja hänen poikansa
Stanislaw eli Stan Kalpa (Stan oli Adolf Carlingin kummipoi-
ka, jonka nimiin tila oli ostettu)Myös ko.pappi asui ti-
lalla.

- Katso edellinen sivu ! -

* Helena, lapset
Eero ja Maire

Johannes

* Maria ja Juho
Nuutinen

* Ida ja Veikko
Mannerkorpi

Kylttiä kantaa Pentti Termonen. Hänen takanaan vasemmalla Eero Termonen ja oikealla Uljas Kiuru.